

Tule mukaan päivittämään suomalaisen runouden klassikkoja Satakielikauden aikana! Mukaan voivat ilmoittautua kaikki opettajat ja ryhmänohjaajat (esim. yläkoulut ja toisen asteen oppilaitokset, harrastusryhmät). Tekstit julkaistaan Satakieliprojektin nettisivuilla.

Mitä jos Aleksis Kivellä olisi ollut somalinkielisiä opiskelutovereita? Mitä jos Eino Leino olisi käytellyt mutkattomasti anglismeja? Mitä jos slangia olisi ollut Runebergin sydäntä lähellä? Mitä syntyy, jos eri kielet ja kielimuodot saavat vapaasti sekoittua?

Päivittämisessä selviää, miten tämän päivän nuoret tulkitsevat suomalaisia klassikkoja. Entä miten ne vastaavat heidän kokemukseensa siitä kielimaisemasta, jonka keskellä he elävät ja jonka he tuntevat omakseen?

Suomalaisten klassikkorunojen uudelleenkirjoittaminen on kirjallisuuden ilottelevaa haltuunottamista, jossa yksilön ja yhteisön monikielisyys, erilaiset kielitaustat ja kielenvaihto ovat myönteinen asia. Koodinvaihdolla tarkoitetaan juuri kielen tai kielimuodon vaihtumista toiseksi samassa puhetilanteessa tai tekstissä. Uudelleentulkitsijoina voivat olla kaikki kieli- ja kulttuuritaustasta riippumatta.

Toimintaohjeet opettajalle:

1. Valitse tekstivalikoimasta runo/runot, jotka sopivat ryhmällesi.

Mukana olevat runot:

- Jaakko Juteini : Laulu Suomessa (1835)
- J.L. Runeberg: Seitsemäntoistavuotias (1845)
- J.L. Runeberg: Maamme (1846) (osa)
- Yrjö Koskinen: Suomen salossa (1856)
- Pietari Hannikainen: Kortin-pania (1859)
- Aleksis Kivi: Metsämiehen laulu (1866)
- Aleksis Kivi: Laulu oravasta (1870)
- Julius Krohn: Ohoh kultaista kotia (1880)
- Kasimir Leino: "Kunnon mies" (1888)
- Paavo Cajander: Kuva (1899)
- J.H. Erkkö: Hän (1899)
- Eino Leino: Hyvä on hiihtäjän hiihdellä (1900)
- Uno Kailas: Pallokentällä (1928)
- Edith Södergran: Suuri puutarha (1929)
- Uno Kailas: Vieras mies (1932)
- Saima Harmaja: Valvoja (1932)

2. Tulkitse ja pohdi tekstejä ryhmän kanssa, työstäkää tekstit.

3. Lähetä uudelleenkirjoitetut tekstit word-dokumenttina, doc- tai rtf-muodossa osoitteeseen laura.laitinen@nuorenoivanliitto.fi. Osallistua voi koko Satakielikuukauden ajan 21.3. saakka. Liitä mukaan ainakin osallistuneiden etunimet ja iät. Halutessaan mukaan voi liittää myös esimerkiksi koulun tai ryhmän nimen.

Tehtäväohje koko ryhmälle:

1. Lukekaa teksti yhdessä, kuulostelkaa ja maistelkaa.

Mitä ajatuksia teksti herättää? Mistä se kertoo? Mikä tekstissä tuntuu läheiseltä, mikä vieraalta? Mikä ihastuttaa, mikä oudostuttaa, mikä ärsyttää? Miten tekstin kieli ja tyyli eroavat omasta tavastasi käyttä kieltä? Mitä ja miten sanoisit toisin niin, että teksti tuntuisi rehellisesti SINULTA?

2. Kirjoita teksti uudelleen! Yksin tai yhdessä. Ei ole olemassa yhtä oikeaa tapaa!

Voit uudelleenkirjoittaa tekstistä millaisia osia tahdot: sanoja, virkkeitä, säkeitä, katkelmia sieltä täältä tai vaikka koko tekstin. Voit kirjoittaa vapaamitallisesti, tehdä proosarunon tai vaikka lyhytnovellin! Voit käyttää vapaasti yhtä tai useampaa eri kieltä, slangia tai murretta.

VINKKI

Alkuun voitte tutkailla seuraavia kysymyksiä:

– Puuttuuko tekstistä jokin toinen kieli, jota itse käytät? Kieli voi olla äidinkieleni tai muu kieli, jonka koet syystä tai toisesta itsellesi tärkeäksi tai tutuksi.

– Käyttääkö teksti samanlaista kieltä kuin sinä tai ihmiset ympärilläsi? Millaista on arkinen puhemielesi? Puhutko eri tavalla eri tilanteissa, esimerkiksi koulussa, kotona tai ystävien kanssa? Käytätkö slangia, murretta tai erikielisiä ilmaisuja? Vaihdatko joskus kieltä kesken kaiken? Millaista kieltä käytät sosiaalisessa mediassa? Millainen kielenkäyttö on ominaista juuri sinulle?

– Millainen on runon aikainen maailma? Aukeaako runon sanoma paremmin, jos sovellat sitä nykyaikaan?

Muistakaa, että tekemisen on tarkoitus olla hauskaa!